

Posudek diplomové práce

Ústav pro klasickou archeologii
Filosofická fakulta University Karlovy v Praze

Autor/-ka práce: Bc. Miloš Roháček

Název práce: Metalurgie podél východoegejského a západoanatolského rozhraní
ve 2. tisíciletí př. n. l.

Autor posudku: doc. PhDr. Peter Pavúk, Ph.D. **školitel**

90 strán textu, 8 strán plných bibliografických odkazov, 165 položiek katalogu, 19 tabuliek a 11 farebných máp

Vytyčení cíle práce a jeho dosažení

Cieľom práce bolo zozbierať všetky bronzové predmety, ktorých typológia vykazuje dostatočnú variabilitu a chronologickú presnosť na posúdenie otázky, či tzv. východoegejský-západoanatolský Interface vykazuje vlastné špecifiká, tak ako ich možno dnes rozpoznať na základe keramiky. V druhom kroku mala za cieľ takto získané údaje vyhodnotiť v širšom kontexte. Cieľ bol z väčšej časti dosiahnutý. O niečo hlbšia analýza a pochopenie matérie sa zrejme už nekonali hlavne z časových dôvodov, boli by ale ešte potrebné.

Struktura práce a zvolené metódy

Práca z časti vychádzala z už existujúcich zväzkov *Prähistorische Bronzefunde*, ktoré však nepokrývajú všetky skúmané kategórie nálezov. Keďže navyše relevantné zväzky pre Turecko zväčša neexistujú a viaceré zo zväzkov venovaných Grécku boli spísané už pred desaťročiami, bolo treba mnohé doplniť podľa novšieho bádania. Rovnako sa zmenili aj mnohé pôvodné datovania kontextov, ktoré bolo treba tiež (zväčša pod mojím vedením) aktualizovať. Vzniknutý nový katalóg patrí určite k hlavným prínosom tejto práce. Použitá metóda bola tým pádom viac menej striktno typologická a komparatívna, pričom sa diplomant snažil zaradiť získané fakty v širšom kultúrno-historickom kontexte.

Práce s literatúrou

Diplomant usilovne pracoval s literatúrou a v texte cituje vyše 100 statí, zborníkov a monografií. Rovnako treba pochváliť prácu so staršou literatúrou a pôvodnými nálezovými správami. Pre komplexné uchopenie témy ako tejto to ale možno aj tak nebolo dost'. Jedna vec je zadefinovať, že čo pozdĺž Interfacu máme a čo nie. Určiť ale ako sa to odlišuje od toho čo poznáme z pevninského Grécka, Kréty, či Kyklád na strane jednej a Centrálnaj Anatólie na strane druhej, by znamenalo systematicky zozbierať všetko aj v týchto oblastiach a to by bolo už zjavne nad rámec diplomovej práce.

K *Zoznamu použitej literatúry* treba poznamenať, že A. Müller-Karpe 1994 je uvedený dva krát a nie je odlišený písmenami a, b. Pravdepodobne potom ani v texte, čo je máťúce. Benzi 2001 (cit na str. 40) v súpise literatúry naopak chýba.

Formální stránka práce

Z formálneho hľadiska je práca dobre spracovaná. Pravopisné nedostatky neviem ako Slovák posúdiť.

Dosažené výsledky

Určite veľmi pozitívne hodnotím zozbieranie materiálu. Až tá celková masa dobre ukázala, že aká je diskrepancia medzi tzv. horným a dolným Interfacom (trochu dané aj stavom bádania), a rovnako aj možné vyčlenenie stredného Interfacu, ktorý Mountjoyová len pre LH IIIC predpokladala.

Práca je miestami možno trochu zbytočne popisná, miestami používa trochu moc uvoľnený štýl nie úplne vhodný k charakteru štúdie. Do eventuálnej publikácie v podobe článku ju bude treba dosť podstatne preformulovať.

Tu a tam sa autor nevyhol anglicizmom, to ale bude pri článku v angličtine už potom irelevantné. Trochu bude treba aj tak na terminológii popracovať. Napr. na str. 20 sa vyskytuje výraz „kopí s násadou“. To bude asi tulejka... Na str. 36 „quillon“ je záštitá. Začlenenie výsledkov do kultúrno-historického vývoja v danej oblasti bude potrebovať tiež doladiť a odcitovať viac literatúry.

Rád by som ale vyzdvihol kapitolu 6, kde diplomant diskutuje výsledky svojej práce z chronologického hľadiska. Nadobudnuté výsledky a interpretácie budeme musieť možno ešte trochu doladiť, je to ale opäť solídny základ pre ďalšie bádanie a potenciálny zásadný článok. Bude sa treba zamyslieť nad severnou Egejdou, a že ako Trója zapadá do obrazu, alebo nie. Rovnako sa treba zamyslieť nad tým ako severná Egejda zapadá do Černychovho konceptu Cirkumpontickej metalurgickej zóny. Mňa osobne vždy fascinoval nález *shafthole axe* z Koukonisi na ostrove Lemnos.

Nedávno bola úspešne obhájená doktorská práca Nicholasa Blackwella (Bryn Mawr) na bronzové nástroje, ktorá sa ale s výnimkou nožov prakticky kompletne míňa s predmetom skúmania kol. Roháčka a zároveň sa vhodne dopĺňajú (s tým rozdielom, že diplomant pre oblasť Interfacu zozbieral výrazne viac nálezov...). Pochváliť treba aj distribučné mapky.

S ohľadom na všetky klady a zápory odporúčam prácu k obhajobe a hodnotím známku výborne. Väčšina komentárov je myslená skôr do budúca, s ohľadom na eventuálnu publikáciu a nie ako zásadná kritika. Výsledná známka bude ale závisieť od priebehu obhajoby!

V Prahe, 04.09.2015

Peter Pavúk